

Stalkingalarm

**Adviescomité gelijke kansen
Belgische Senaat 17 januari 2020**

**Serge Malefason
Substituut-procureur-generaal**

INHOUD

1. Inleiding situering
2. Ministeriële omzendbrief stalkingalarm
3. Pilot Gent
4. Redactie van protocolakkoord
5. Bedenkingen
6. Krachtlijnen van het ontwerp van protocol
7. Conclusie

INLEIDING SITUERING

Vanuit juridisch oogpunt :

STALKING of belaging = een juridische term gedefinieerd in art. 442 bis, 1ste lid Sw :

“Hij die een persoon heeft belaagd terwijl hij wist of had moeten weten dat hij door zijn gedrag de rust van die bewuste persoon ernstig zou verstoren, wordt gestraft met gevangenisstraf van vijftien dagen tot twee jaar en met geldboete van vijftig [euro] tot driehonderd [euro] of met een van die straffen alleen.”

→ 3 elementen moeten voorhanden zijn :

- 1) Een belaging, i.e. het lastig vallen van een persoon op een wijze die voor de betrokkene overlast meebrengt
- 2) Een ernstige verstoring van de rust van een bepaalde persoon
- 3) Dader wist/behoorde te weten dat hij door zijn gedrag de rust van het slachtoffer ernstig zou verstoren

INLEIDING SITUERING

Vanuit criminologisch-statistisch oogpunt

SO'ers IFG :

1. Meer dan gewone slachtoffers te kampen met belaging
2. Binnen IFG-context vaak extreme gevallen van stalking eindigend vaak gewelddadig, soms met dodelijke afloop

INLEIDING SITUERING

- Vanuit klinisch en forensisch oogpunt :

Bij een aantal typologieën van IFG, o.a. monadisch geweld
→

1. isolatie van het slachtoffer door voortdurende controle op het slachtoffer, **ook na de breuk**
2. creëren van een klimaat van angst door middel van stalking met **risico op ernstige escalatie**

Bij risico op ernstige escalatie van IFG is er nood aan een tool om de aanrijtijden van de politiediensten zo kort mogelijk te houden, wanneer de dreiging acuut wordt.

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

- MO 29 mei 2019, B.S., 05 juni 2019 → vanuit drie departementen : Gelijke Kansen , Binnenlandse Zaken en Justitie

Doelstellingen omzendbrief :

- de **sensibilisering van de politieambtenaren** met betrekking tot het fenomeen stalking door een ex-partner en de gevolgen ervan voor het/de slachtoffer(s);
- het **correct omgaan met het stalkingalarm** door de verschillende politiediensten;
- alle **nodige informatie om een efficiënte interventie van de politie mogelijk te maken**, te verzamelen.

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

Wat is stalkingalarm ?

- Hotspot
 - ✓ verbonden aan een adres / telefoonnummer, niet zozeer aan de persoon → in bepaalde omstandigheden bleef aanrijtijd groot ...
 - ✓ geen vaste regeling infoflux centrale meldkamer – lokale dispatching
 - ✓ geen regeling wie een hotspot kreeg

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

Wat is stalkingalarm ?

- (oude) stalkingalarm Gent
- (nieuwe) stalkingalarm (Gent)

= technische applicatie !

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

Wat is stalkingalarm ?

- geïntegreerd in de **112-app** en samenwerkt met een draagbaar knopje dat via bluetooth verbonden is met de smartphone van het slachtoffer.
- acuut gevaar en **druk op de knop** → oproep naar het CIC
- **“stalkingalarm”**
- **CIC** stuurt **interventieploeg** naar doorgezonden locatie
- kennisgeving aan interventie van de **bijzondere omstandigheden** verbonden aan de registratie van het slachtoffer waardoor ze haar interventie efficiënter kan uitvoeren.
- dagelijks rapport met allerlei nuttige info voor de verdere opvolging van het slachtoffer.

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

Definities opgenomen in MO

Multidisciplinair overleg: een overleg bestaande uit verschillende belanghebbende partijen waarvan de samenstelling, werking en modaliteiten worden bepaald in een protocol in het kader van artikel 458ter van het Strafwetboek en de omzendbrief nr. 04/2018 van het College van procureurs-generaal bij de hoven van beroep betreffende casusoverleg en beroepsgeheim.

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

Definities opgenomen in MO

Protocol: de lokale protocollen omtrent het stalkingalarm in het kader van artikel 458ter van het Strafwetboek en de omzendbrief nr. 04/2018 van het College van procureurs-generaal bij de hoven van beroep betreffende casusoverleg en beroepsgeheim afgesloten door de desbetreffende procureur des Konings.

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

→ Gegevensuitwisseling nodig en dit op tweeërlei vlak :

1. Wie geef je die stalkingapp., m.a.w. wanneer voldoet een SO'er aan de voorwaarden om een app te krijgen ?
2. Hoe lang houd je die app aan, m.a.w. blijft het SO'er voldoen aan de voorwaarden om de app te krijgen ?

→ **Hier speelt 458ter Sw**

MINISTRIELE OMZENDBRIEF STALKINGALARM

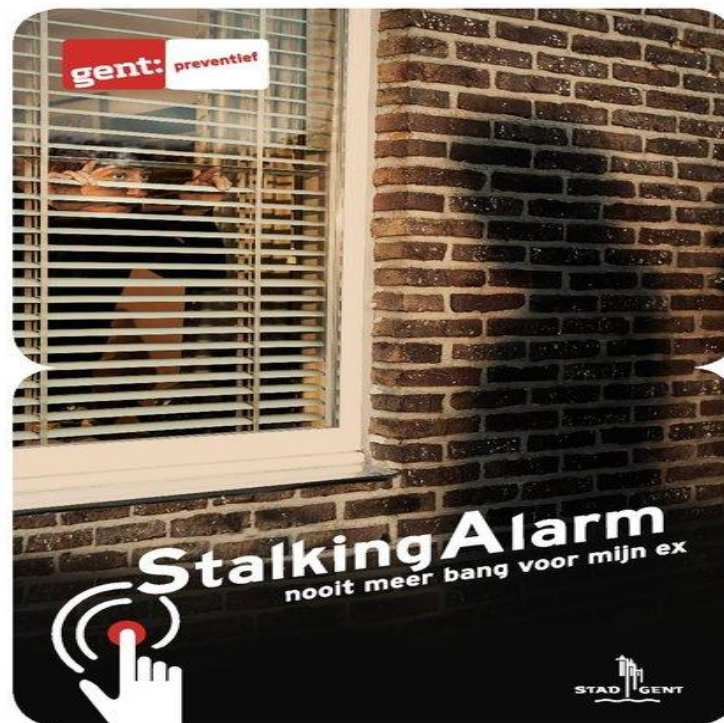
→ Gevolgen :

1. Procesmatig minder zwaar dan de ketenaanpak OVL voor de partners rond tafel
2. Het overleg rond het stalkingalarm is m.i. geen onderdeel van de ketenaanpak OVL, ligt wel in het verlengde of is er voorbode van

opmerking : de aanwezigheid van een stalkingalarm belet uiteraard niet de aanmelding binnen ketenaanpak OVL, maar daar wordt de gegevensuitwisseling geregeld door het inrichtingsrapport

PILOOT GENT

REDACTIE VAN PROTOCOLAKKOORD

Tussenkomsst van referentiemagistraat intrafamiliaal geweld parket-generaal

→ Dubbele basis :

- COL 4/2006 :

Ressortelijke referentiemagistraat biedt ondersteuning aan de procureurs des Konings, aan de referentiemagistraten (cf. infra) en aan de magistraten die instaan voor de behandeling van de individuele dossiers.

- COL 4/2018 : casusoverleg en beroepsgeheim

De ontwerpen van protocolakkoorden of, in uitzonderlijke omstandigheden, het ontwerp van beslissing in een individuele zaak (buiten protocol), worden aan de procureur-generaal voorgelegd voor goedkeuring.

BEDENKINGEN

1. Wie rond de tafel ? (PZ Gent, Stad Gent, Parket,.....)
2. Geactiveerde stalking app = snelle interventie, dus mag SO'er snelle en gedragen beslissing verwachten
3. Van wie moet initiatief uitgaan tot het plaatsen van de app ?
4. Kruisbestuiving met ketenaanpak ?

KRACHTLIJNEN VAN HET ONTWERP VAN PROTOCOL

- Behoud van 1 bestaande structuur : oude Gentse “indicatiecommissie” aangevuld met parket
- Omschrijven van de voorwaarden voor de plaatsing van de app
- Behoud van de verplichting in hoofde van slachtoffer om proces-verbaal te laten opstellen bij politie

KRACHTLIJNEN VAN HET ONTWERP VAN PROTOCOL

- Twee procedures – afhankelijk van directe noodzaak om app al dan niet te installeren
- Duidelijke stellingname vanuit parket – stalkingalarm is geen ketenaanpak op zich, maar overstap van stalkingalarm naar ketenaanpak en vice versa is mogelijk

CONCLUSIE

- Pilot Gent = lovenswaardige initiatief gedragen door alle partners
- Stalkingalarm is geen wondermiddel
- Na pilot Gent – uitrol naar de rest van België ?